

ВИСОКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА - СИРМИЈУМ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ЗАВРШНОГ МАСТЕР
РАДА**I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:**

1. Датум и орган који је именовао комисију:

14.02.2025. године, Наставно-стручно веће Високе школе струковних студија – Сирмијум, Сремска Митровица.

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, и назив високе школе струковних студија и установе у којој је члан комисије запослен:

др Марта Дедај, ментор, професор струковних студија, Педагогија, Висока школа струковних студија – Сирмијум, Сремска Митровица.

др Дејан Савичевић, професор струковних студија за област методика физичког васпитања, Висока школа струковних студија – Сирмијум, Сремска Митровица.

Бранка Мандић, стручни сарадник - библиотекар у ПУ „Бошко Буха“ – Инђија

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме:

Марија, Сава, Девић

2. Датум рођења, општина, Република:

26.06.1983. Инђија, Република Србија

3. Година уписа на мастер струковне студије, студијски програм:

Студијски програм: Струковни мастер васпитач

Година уписа: 2023

III НАСЛОВ ЗАВРШНОГ РАДА:

ИНСПИРАТИВНИ ПРОСТОРИ НА ОТВОРЕНОМ У ДЕЧИЈЕМ ВРТИЋУ

IV ПРЕГЛЕД ЗАВРШНОГ РАДА:

Навести структуру и кратак садржај завршног рада, начин приказивања резултата, прилоге (ако их рад садржи), укупан број страница и сл.

Мастер рад кандидата Марије Девих је обима 54 стране. Рад има графиконе (6), табеле (4), фотографије (11), литературу (10), Прилоге. Текст завршног мастер рада је подељен на следећа поглавља:

Увод, 1. ТЕОРИЈСКИ ПРИСТУП ПРОБЛЕМУ, 1.1. Појам и функције предшколске установе, 1.2. Физичко окружење у вртићу, 1.3. Отворени простори вртића као подстицајна средина за игру, учење и истраживање, 1.4. Елементи инспиративних простора на отвореном, 1.5. Улога васпитача у креирању инспиративних простора на отвореном, 1.6. Предности боравка деце у инспиративним просторима на отвореном, 1.7. Значај сарадње са породицом и локалном заједницом у процесу уређења простора на отвореном, 1.8. Значајна истраживања о просторима на отвореном у дечијем вртићу, 2. МЕТОДОЛОГИЈА ИСТРАЖИВАЊА, 2.1. Проблем и предмет истраживања, 2.2. Циљ и задаци истраживања, 2.3. Методе, технике и инструменти истраживања, 2.4. Популација и узорак истраживања, 2.5. Статистичка обрада података, 2.6. Организација и ток истраживања, 3. АНАЛИЗА И ИНТЕРПРЕТАЦИЈА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА, 3.1. Одговори васпитача запослених у ПУ „Бошко Буха“, Инђија, 3.2. Препоруке за унапређење праксе, 4. ПРОМЕНЕ У ПРАКСИ, 4.1. Уређење дворишта вртића „Пчелица“, Нови Сланкамен (ПУ „Бошко Буха“, Инђија), Дискусија, Закључак, Литература, Прилог.

У теоријском делу мастер рада приказани су ставови релевантне литературе о значају отворених простора вртића као подстицајна средина за игру. Приказане су и улоге васпитача у креирању инспиративних простора на отвореном и сарадња са породицом и локалном заједницом.

Циљ истраживања био је да се утврди у којој мери инспиративни простори на отвореном у вртићу утичу на процес учења деце. Задаци истраживања: 1. Утврдити мишљење васпитача о томе шта све треба обезбедити деци у просторима на отвореном, како би представљали подстицајно окружење за учење. 2. Испитати мишљење васпитача о предностима, као и недостацима отворених простора дечијег вртића. 3. Идентификовати идеје и предлоге васпитача за развијање инспиративних простора на отвореном у дечијем вртићу. 4. Утврдити у којој мери васпитачи укључују децу и родитеље у процес уређења простора на отвореном у дечијем вртићу. Истраживање је реализовано на узорку од 20 васпитача запослених у ПУ „Бошко Буха“, Инђија. При реализацији овог истраживања коришћена су: дескриптивна метода, техника анкетирања и инструмент анкета. Обрада података обављена је коришћењем дескриптивне статистике.

Резултати истраживања јасно су интерпретирани и указују на то да већина васпитача препознаје важност простора на отвореном у васпитно-образовном процесу. Више од 90% испитаника у потпуности или делимично се слаже са тврдњом да простор на отвореном има значајну улогу у развоју и учењу деце. Ови налази у складу су са бројним домаћим и страним истраживањима (Dyment & Bell, 2008; Ginsburg, 2007; UNDP, 2019), која истичу да боравак у природи и инспиративно окружење позитивно делују на когнитивни, социјални, емоционални и физички развој деце. Ипак, иако постоји висок ниво сагласности о значају, резултати истраживања откривају и одређене слабости у пракси. Наиме, 56,7% васпитача сматра да су дворишта њихових вртића делимично осмишљена тако да подстичу истраживање, самосталност и креативност деце, док један мањи део истиче да простор уопште није инспиративан. Ови подаци говоре да између теоријских поставки и реалне праксе постоји празнина, те да је потребно систематско унапређивање простора на отвореном. Посебно је значајан податак да готово половина васпитача није похађала стручне семинаре или обуке у области уређења и коришћења отворених простора. Ово указује на потребу за додатном подршком и едукацијом васпитача, како би били оспособљени да у пуном капацитету користе могућности које пружају дворишта и друге отворене површине у оквиру вртића. У истраживању је утврђено и да васпитачи углавном укључују родитеље и децу у креирање простора повремено (70%), док их мањи број то чини редовно. Кандидат наглашава да је сарадња са породицом и локалном заједницом представља један од кључних услова за успешно обликовање инспиративних простора.

Пример из праксе вртића „Пчелица“ (ПУ „Бошко Буха“, Инђија) представља добру илустрацију како простор који је иницијално био нефункционалан и недовољно инспиративан може постати подстицајна средина за игру и учење. Учествовањем деце у процесу (цртање жеља, израда мапе „Моје двориште из маште“), као и активно укључивање родитеља и локалних институција, створен је

простор који одговара стварним потребама деце. Реализацијом активности као што су изградња „аутобуса“ од палета, постављање дрвене кућице, фарбање гума, прављење музичког зида и садња цвећа, простор је обogaћен новим садржајима који подстичу различите облике игре, сарадње и истраживања. Овај пример потврђује да је дејча перспектива од кључног значаја у обликовању простора. Када се уважавају њихове потребе за малим тајним местима, разноврсним материјалима, могућностима за кретање и маштовиту игру, двориште добија потпуно нову функцију – оно постаје инспиративна средина за целовит развој детета. Упоређујући резултате анкете и пример из праксе, може се закључити да васпитачи уочавају ограничења у постојећим просторима и да препознају потребу за њиховим унапређењем. Оно што недостаје јесте систематичан приступ који укључује децу, родитеље, васпитаче и локалну заједницу у континуираном процесу осмишљавања и обogaћивања простора. Резултати истраживања показују да постоје добри темељи за развој праксе у овој области, али да је неопходно више радити на едукацији васпитача, увођењу стручне подршке и јачању сарадње са породицом и заједницом. Кандидат закључује да је отворени простор вртића више од физичког окружења – он је простор за изградњу односа, заједништва и активног учења. Уређењем и обogaћивањем овог простора стварају се услови да се деца слободно крећу, истражују, сарађују и граде сопствена искуства. То захтева континуирано промишљање васпитача, партнерство са породицом и отвореност према локалној заједници. Дакле, инспиративни простори на отвореном у вртићу представљају не само педагошки ресурс, већ и вредност која доприноси целокупном развоју детета, а њихово стварање и одржавање је заједничка одговорност свих учесника васпитно-образовног процеса.

У поглављу *Литература* представљен је списак свих стручних радова, истраживања и других релевантних извора који су коришћени током израде мастер рада. Комисија закључује да је литература адекватног обима, и одговара проблематици која је разматрана у мастер раду.

V ВРЕДНОВАЊЕ ЗАВРШНОГ РАДА:

Навести да ли је завршни рад урађен у складу са образложењем наведеним у пријави теме, да ли садржи све битне елементе, посебно истаћи у чему је стручни допринос завршног рада, издвојити недостатке (ако их рад има)

Завршни мастер рад написан је у складу са образложењем датим у пријави теме мастер рада. Текст мастер рада садржи све битне елементе и на јасан и разумљив начин приказује теоријске поставке и резултате истраживања. Истраживање и практични рад реализовани у оквиру овог мастер рада показали су да отворени простори вртића имају кључну улогу у васпитно-образовном процесу, јер не представљају само место за физичку активност, већ постају подстицајна средина за игру, учење, истраживање и развој креативности деце. Резултати истраживања указали су да већина васпитача препознаје значај уређеног простора на отвореном, али да се у пракси често среће недовољно инспиративно и неосмишљено окружење. Посебно је уочен недостатак природних материјала, као и потреба за већим укључивањем деце и родитеља у процес креирања простора. Пример добре праксе – уређење дворишта вртића „Пчелица“ (ПУ „Бошко Буха“, Инђија) показао је како заједничко деловање деце, васпитача, родитеља и локалне заједнице може довести до значајних промена. Простор који је до тада био нефункционалан и монотон постао је жив, инспиративан и функционалан, омогућивши деци разноврсне активности, истраживање природе и маштовиту игру. Овај процес је показао да је сарадња свих актера у систему предшколског васпитања и образовања предуслов за стварање подстицајне средине.

VI КОНАЧНА ОЦЕНА ЗАВРШНОГ РАДА И ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене рада, комисија предлаже:

- да се завршни рад прихвати а кандидату одобри одбрана

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Марта Дедај, ментор

Др Дејан Савичевић, председник комисије

Бранка Мандић, члан комисије